

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานถ้ำเพิงและแหล่งโบราณคดีเขาคลองโกน
ในเขตป่าไม้ถาวรและเขตป่า

กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๙๙๔ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมศิลปากรได้มีหนังสือ ที่ วธ ๐๔๐๒/๔๒๔๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๑ ขอให้กรมป่าไม้พิจารณาการประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานถ้ำเพิงและแหล่งโบราณคดีเขาคลองโกน ตำบลคูหา อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พื้นที่ประมาณ ๘๑๘ ไร่ ๒ งาน ๗๘.๘ ตารางวา ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งกรมป่าไม้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ตำแหน่งที่ดินโบราณสถานดังกล่าว (โดยประมาณ) อยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวร “ป่าควนแดนควนเจดีย์ เขาพระยาเมรุ วนกำแพง” ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๒๕ และบางส่วนอยู่ในเขตป่าตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างถูกต้องและบรรลุล่วงวัตถุประสงค์ของกฎหมาย จึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมาย ดังนี้

๑. การประกาศขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานตามมาตรา ๔ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่

๒. กรณีกรมศิลปากรดำเนินการขุดค้นสิ่งใด ๆ หรืออนุญาตให้บุคคลใดเข้าไปดำเนินการใด ๆ ภายในเขตที่ดินโบราณสถานตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ อันเป็นการทำลายสภาพป่า การทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้าม จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมป่าไม้ โดยมีผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมป่าไม้) และผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม (กรมศิลปากร) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่ามีประเด็นต้องพิจารณาประเด็นเดียวว่า การที่กรมศิลปากรจะประกาศขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานในเขตป่าไม้ถาวรและเขตป่า และการเข้าไปดำเนินการหรืออนุญาตให้บุคคลใดเข้าไปดำเนินการภายในเขตที่ดินโบราณสถานดังกล่าวตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ อันเป็นการทำลายสภาพป่า การทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้าม จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๖/๙๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เห็นว่า โดยที่มาตรา ๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาและการควบคุมโบราณสถานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีกรมศิลปากรมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาขึ้นทะเบียนโบราณสถานใด ๆ ตามที่อธิบดีกรมศิลปากรเห็นสมควรได้ และให้มีอำนาจกำหนดเขตที่ดินตามที่เห็นสมควรเป็นเขตของโบราณสถาน โดยให้ถือว่าเป็นโบราณสถานด้วยก็ได้ กรณีตามที่หารือนี้ เมื่อกรมศิลปากรได้ดำเนินการสำรวจพื้นที่โบราณสถานถ้ำเพิงและแหล่งโบราณคดีเขาคลองโกน ตำบลคูหา อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา แล้วเห็นสมควรประกาศขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินดังกล่าวเป็นเขตที่ดินโบราณสถาน และแหล่งโบราณคดี อธิบดีกรมศิลปากรก็มีอำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถานฯ ในการประกาศขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานและแหล่งโบราณคดีดังกล่าวได้ แต่โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ตำแหน่งที่ดินที่จะประกาศขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน และแหล่งโบราณคดีดังกล่าวมีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวรและเขตป่าตามมาตรา ๔ (๑)^๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งมีกรมป่าไม้เป็นหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อทั้งกรมศิลปากรและกรมป่าไม้ต่างมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย จึงขึ้นอยู่กับ การหารือกันระหว่างกรมศิลปากรและกรมป่าไม้เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายทั้งสองฉบับ

(นายวรรณชัย บุญบำรุง)
รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤษภาคม ๒๕๖๒

๑ มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาและการควบคุมโบราณสถานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาขึ้นทะเบียนโบราณสถานใด ๆ ตามที่อธิบดีเห็นสมควรได้ และให้มีอำนาจกำหนดเขตที่ดินตามที่เห็นสมควรเป็นเขตของโบราณสถาน โดยให้ถือว่าเป็นโบราณสถานด้วยก็ได้ ประกาศดังกล่าวนี้ อธิบดีจะเพิกถอนหรือแก้ไขเพิ่มเติมก็ให้กระทำได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การขึ้นทะเบียนโบราณสถานตามความในวรรคก่อน ถ้าโบราณสถานนั้นมีเจ้าของ หรือมีผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้อธิบดีแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบ ถ้าเจ้าของ หรือผู้ครอบครองไม่พอใจ ก็ให้มีสิทธิร้องต่อศาลภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่อธิบดีแจ้งให้ทราบ ขอให้ศาล มีคำสั่งให้อธิบดีระงับการขึ้นทะเบียนและหรือการกำหนดเขตที่ดินให้เป็นโบราณสถานแล้วแต่กรณีได้ ถ้าเจ้าของ หรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอต่อศาล หรือศาลมีคำสั่งถึงที่สุดให้ยกคำร้องขอของเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้อธิบดีดำเนินการขึ้นทะเบียนได้

๒ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

ฯลฯ

ฯลฯ